

Analoge klasse met karakter

Sommige producten lijken op basis van hun voorgangers of ontwerpers al een geweldige toekomst tegemoet te gaan. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ATB mengtafel van het Engelse Toft Audio.

door Marnix Bosman > redactie@interface.nl

In 1980 introduceerde het Engelse Trident Audio de Series 80B mengtafel. Deze tafel staat bekend om zijn goede audiokwaliteit en overzichtelijke lay-out, maar vooral vanwege

de geweldige eq. Vanwege deze goede eigenschappen wordt de tafel nog in veel studio's over de hele wereld gebruikt. De man achter de 80B, Malcolm Toft (zie kader), ontwerpt nu onder zijn eigen naam onder meer een compacte serie mengtafels. De ATB-serie inlinetafels is

leverbaar in 8-, 16-, 24- en 32-kanaalsuitvoeringen. Sinds kort is er zelfs een speciale 4-kanaalsversie voor wie slechts een paar microfoonkanalen nodig heeft.

Voorzieningen

De ATB is semimodulair en bestaat uit 8-kanaals-inputblokken en een mastersectie. De voeding is extern, en de 4- en 8-kanaalsversies worden standaard geleverd met meterbrug. De mastersectie heeft 100mm-faders voor de master en de acht subgroepen, en regelaars voor acht monitor returns, acht stereo fx-returns, de aux-sends en de talk back.

Een ingangskanaal heeft bij alle modellen dezelfde indeling met een schakelbare mic/lijn-input met 65dB gain. Fantoomvoeding en fase zijn per kanaal schakelbaar. De ATB-serie heeft acht subgroepen, maar is een inlinemixer, dus heeft hij in ieder kanaal een monitor return met eigen mute en panpot. Signalen vanuit de hoofdingang kunnen naar zes aux-bussen worden gerout, waarvan vijf bussen pre- of post-schakelbaar zijn. Aux-bussen 5 en 6 zijn bovendien schakelbaar naar het monitorkanaal. De subgroeprouiting zit naast de 100mm-fader, waar tevens twee leds voor signaal (-20dB) en peak zijn geplaatst. De functies van de fader en de monitorrege-

laar kunnen worden omgedraaid, zodat je de tapereturn ook op de faders kan mixen. Solo in place zit op alle hoofdingangen en subgroepen.

Series 80B eq

Een goed klinkende eq is essentieel voor een tafel. Over het bouwen van eq's is een boel gezegd en geschreven, maar feit is dat de eq uit de Trident-serie 80B beroemd is en daarom is de eq in de ATB-serie direct daarvan afgeleid. Deze eq heeft high en low shelving en twee midband sweeps. Er is een hpf op 80Hz, en de high shelf is schakelbaar tussen 8 en 12kHz. De high sweep is regelbaar tussen 1 en 15kHz en de low sweep tussen 100 en 1500Hz met bovendien een schakelbare bandbreedte tussen 80 en 120Hz.

Deze getallen vertellen alleen iets over de regelmogelijkheden, maar relatief weinig over het gedrag. De kracht van deze eq is een gevolg van de manier waarop hij is ontworpen. Daarbij werd niet alleen naar technische aspecten gekeken, maar is er vooral heel goed geluisterd. Veel ideeën in de A-range, en later de 80B, zijn dus op het gehoor bepaald en dat is de kracht van de Toft-benadering.

Aansluiten en regelen

De ATB-serie zit stevig in elkaar, voelt degelijk aan en heeft door de houten voor- en zijkant een kleurige knoppen een fraai uiterlijk. Ondanks de compacte afmetingen en de op het oog

krappe ruimte tussen de knoppen, draait alles heel makkelijk en soepel. De knoppen en faders voelen degelijk aan en kunnen ook echt tegen een stootje. Deze tafel is echt gebouwd om net als zijn voorgangers jaren mee te kunnen.

De indeling van de ATB-serie is klassiek en lekker overzichtelijk en logisch. Bij de Gain-knop is een dB-schaal geplaatst, maar die ontbreekt helaas bij de monitor returns. Daarnaast zou het aardig zijn geweest als de bandbreedteknoppen van de midband sweeps een eigen kleur hadden gekregen. De 80B had dat echter ook niet, dus dit zijn slechts kleine minpuntjes. Daar staat weer tegenover dat de eq schakelbaar is tussen de main input of de monitor, en dat is erg handig.

Ook de solo in place is super – die zie je verhoudingsgewijs weinig op zo'n kleine tafel. Solo wordt in de huidige serie door de mute led aangegeven met een andere kleur, zodat je hem altijd makkelijk kunt terugvinden. Ondanks de compacte afmetingen heb je met de 8-kanaalsversie toch vierentwintig lijningangen tot je beschikking met nog eens acht stereo-returns en twee monitoruitgangen naast de masteroutput. Allemaal voorzieningen die in een grote studio onmisbaar zijn.

Hoe klinkt ie?

De tafel regelt heel lekker, en zo klinkt hij ook. Zelfs met alle regelaars in de 0-stand en uitgeschakelde eq krijgt het geluid via de ATB tafel een beetje extra fundament. Het klankbeeld is solide en staat als een huis. De weer-

gave is soepel en blijft ook heel plezierig bij langdurig luisteren. De grote kracht van de ATB-serie is en blijft natuurlijk de eq en die is top. Als je nog nooit met deze eq gewerkt hebt, raad ik je aan hem eens te proberen.

De kracht zit 'm in de intuïtieve en muzikale manier van regelen. Bij andere eq's is het resultaat soms heel klinisch en verander je echt een wiskundig frequentieniveau. Deze eq is veel meer een toon- of klankregeling waarmee je het klankkarakter aanpast. De Trident eq heeft een echte rockachtergrond en zou dus voor sommige toepassingen wellicht niet het optimale gereedschap kunnen zijn. In mijn periode met de ATB08 ben ik dat moment echter niet tegengekomen en heb ik alleen genoten van het plezierige geluid en de snelheid waarmee je een goede sound creëert.

Conclusie

Zoek je een goed klinkende, compacte studio-tafel met karakter, dan is dit helemaal top. De ATB-serie is flexibel, mooi gebouwd en klinkt geweldig. Als bonus krijg je bovendien een set geweldige eq's die zijn ontwikkeld door mensen die goed hebben geluisterd naar wat een eq zou moeten doen. De ATB-serie is simpelweg klasse met karakter. ■

HET OORDEEL

- +** • overzichtelijke lay-out
- supersolide bouw
- geweldige eq
- • geen 0dB-punt bij monitorpot

Malcolm Toft en Trident Audio

De man achter Toft Audio is Malcolm Toft, die begin jaren zeventig internationale faam verwierf met Trident Audio Developments. Trident Audio ontstond als subdivisie van de Londense Trident Studios, waar onder anderen de Beatles, David Bowie, Elton John en Queen legendarische opnames maakten. Malcolm Toft werkte daar als audio-engineer onder meer aan *Hey Jude* van de Beatles.

De Trident Studios waren destijds toonaangevend als het nieuwe technieken betrof. Het was bijvoorbeeld

de eerste Britse studio met een 8-sporenrecorder. De Trident-engineers wilden soms meer dan hun mengtafel aankon, en zo ontstond het idee voor een eigen mengtafel. Samen met onderhoudstechnicus Barry Porter (†) ontwierp Malcolm Toft vervolgens de eerste Trident-tafel, de A Range. Deze tafel werd heel enthousiast ontvangen en uiteindelijk werden er dertien van gebouwd. De A Range werd geroemd vanwege zijn geweldige eq en de tafel wordt daarom ook vaak genoemd als de basis voor de term 'British EQ'.

Na de A Range volgden verschillende modellen, zoals de Series 80B, die ook nu nog veelvuldig wordt gebruikt. Ook de eq in de 80B is beroemd en vormde de basis voor de eq in de hier besproken ATB-serie. Eind jaren tachtig verliet Toft Trident Audio en startte hij, begin jaren negentig, MTA. Inmiddels heet zijn bedrijf Toft Audio en zijn Toft Audio en Trident Audio weer onderdeel van dezelfde holding. Zo is Toft dus ook weer terug waar het allemaal begon.